

Ålands Näringsliv har getts möjlighet att komma med utlåtande om Ålands landskapsregering förslag om servering av alkoholdrycker.

Ålands Näringsliv anser generellt att det finns få argument för att stringera regelverket inom den övervakade försäljningen på Åland. Missbrukande personer förekommer givetvis på restauranger och nattklubbar, men all försäljning sker under övervakning. Därför bör Åland använda självstyrelsen till att skapa ett enklare regelverk branschen – något som detta förslag gör.

Nedan några specifika punkter vi vill lyfta.

- Det är av vikt att vårt regelverk åtminstone följer rikets lagstiftning. I dagsläget skapar det irritation bland fastländska kunder, när serveringspersonal tvingas utbilda dem i hur åländsk lagstiftning skiljer sig från rikets lagstiftning. Här ser vi mycket positivt på att enportionsregeln nu föreslås försvinna. Det är således positivt att Landskapsregeringen nu till stora delar sammanför regelverken. Man använder dessutom möjligheten att skapa ökad flexibilitet i branschen.
- Att 16-åringar kan arbeta i branschen är bra. För många serveringsställen, speciellt på landsbygden, är detta kritiskt för verksamheten. Vi vill understryka att det inte handlar om att ersätta serveringspersonal med minderåriga, då vi fortfarande har kvar bestämmelsen om att dessa minderåriga ska övervakas av kompetens, myndig och behörig personal. Dessutom får inte minderåriga arbeta efter kl 22.00. Det blir alltså omöjligt att göra som vissa nu hypotiserar om att kommer att ske.

Detta handlar istället om att även de som arbetar inom verksamheten (och är minderåriga) kan utföra vissa sysslor i branschen. T.ex. kan en minderårig med denna lag, servera tilläggsdrycker till ett sällskap samtidigt som man bär ut maten. Idag går det inte, utan sällskapet behöver invänta en myndig servitör.

- Vi anser det positivt att de allmänna tiderna för serveringstillstånd utvidgas. Idag kräver förlängda tider separata tillstånd. Med denna regel kan man anpassa serveringen efter sällskap och möjligheter (t.ex. väderlek).

Vi vill understryka att detta inte per automatik innebär att samtliga serveringsställen kommer att utöka öppettiderna. Senare servering kommer med betydligt högre personalkostnader. Man behöver således ha många gäster för att täcka det. Därmed ser vi ingen större risk för drastiska ökning av öppettiderna.

- Man bör även minnas att den totala försäljningen på restauranger är ca 15% av den totala försäljningen av alkohol, sannolikt då med exkluderande av rederiernas ombordförsäljning. Därmed bör man ställa alla effekter på folkhälsan i relation till andelen av total alkoholkonsumtion.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Servering	5433	5265	5138	5205	5223
Detaljhandel	34 582	33 843	33 719	33 532	33 545
Sammanlagt/personer över 15 år	8,8	8,5	8,5	8,4	8,4

Tabell: Registrerad försäljning i tusen liter 100 % alkohol, hela Finland. Källa: Valvira.

Ålands Näringsliv vill slutligen understryka att restaurangbranschen har väntat länge på de här förenklingarna. Vi kan också konstatera att det mer liberala regelverket i fasta Finland har varit ikraft i ca två år, utan att man har noterat stora förändringar i folkhälsa eller alkoholkonsumtion. Vi anser därför att Åland har möjlighet att använda självstyrelsen till att liberalisera ytterligare.

Vi vill även understryka att branschen hamnat i en akut och förödande kris med de införda undantagstillståndet. Detta kommer att påverka hela Ålands turismbransch som står för ca 20% av BNP. Om branschen ska överleva krävs att myndigheterna ser på alla verktyg i verktyglådan, varav dessa kan vara några. Vi hoppas därför på klara förenklningar för den bransch som många turister förknippar med minnesvärt besök på Åland.

Högaktningsfullt

Anders Ekström
VD, Ålands Näringsliv